

światło

MIESIĘCZNIK PARAFII RZYMSKO - KATOLICKIEJ w Brzostku
NR. 4 WRZESIEŃ 1996 R. DODATEK DO TYGODNIKA RODZIN KATOLICKICH „ŹRÓDŁO”

Odpust Parafialny w Tajemnicy Podwyższenia Krzyża Świętego

14 września, przypada w sobotę. Tradycyjnie poprzedzi go „Wieczór fatimski”, dla uczczenia Bogarodzicy.

W piątek o godz. 20.00. procesja wokół kościoła z feretronami i chorągwiami, rozpocznie się nabożeństwo, któremu przewodniczył będzie Rodak, Ks. kanonik Jan Warchał.

W dzień odpustu, porządek Mszy Św. będzie niedzielny. Centralna uroczystość z procesją Eucharystyczną odbędzie się o godz. 11.30.

„POD TYM ZNAKIEM ZWYCIĘŹYSZ”

Jeszcze na początku IV w. naszej ery wyznawcy Chrystusa byli ciągle prześladowani w cesarstwie rzymskim. Ukrzyżowanie było nadal najbardziej okrutną i haniebną karą śmierci. Chrześcijaństwo było jednak coraz więcej i wiara w jednego Boga ciągle się rozszerzała.

Imperium rzymskie targają wówczas liczne wojny domowe. Panujący cesarz Konstantyn Wielki (306 - 337 r.), który nie był chrześcijaninem, toczył wojnę z pretendentem do tronu Maksencjuszem. Kiedy jego wojska zbliżyły się do Rzymu, Konstantyn strwożony przed wielką bitwą prosi Boga chrześcijańskiego o łaskę zwycięstwa. Wówczas to ujrzał na niebie świetlisty Krzyż wraz z monogramem Chrystusa (litera P. Skrzyżowana pośrodku z literą X) i napisem w języku greckim: „Pod tym znakiem zwyciężysz”. Cesarz rozkazał więc umieścić krzyże na bojowych sztandarach, pod którymi walczyło jego wojsko. Tak też się stało i 28 X 312 r. Konstantyn Wielki odniósł świetne zwycięstwo nad wojskami Maksencjusza przy Moście Milwio u wrót Rzymu. Widząc Bożą pomoc w tym zwycięstwie Konstantyn w 313 r. ogłasza w Mediolanie swobodę wyznaniową dla chrześcijan. Zniósł również karę ukrzyżowania, gdyż śmierć Pana Jezusa uświęciła krzyż i stał się on znakiem zwycięstwa. Sam cesarz też przyjął chrzest pod koniec swego życia, a podczas swego panowania sprzyjał chrześcijanom.

Św. Helena - matka Konstantyna Wielkiego, na wieść o wielkim zwycięstwie przy moście Milwio za sprawą Krzyża nawróciła się na chrześcijaństwo. Zarządziła też wielkie poszukiwania Drzewa Krzyża Świętego i w roku 326 odnaleziono w Jerozolimie Krzyż Chrystusowy. (Pamiętkę tego zdarzenia Kościół obchodzi 3 maja). Natomiast 14 września 335 r. podczas uroczystości poświęcenia Bazyliki Grobu Pańskiego w Jerozolimie miała miejsce wielka Adoracja (Podwyższenie) Krzyża Świętego.

Prawie trzy wieki później odbyła się kolejna historyczna Adoracja Krzyża Św. Wówczas to cesarz wschodniorzymski Herakliusz musiał pobić wojska perskie aby odzyskać skradzione Relikwie Krzyża. Następnie Herakliusz z wielką czcią i pobożnością, bosy i w pokutnym stroju zaniósł i złożył Krzyż Św. z powrotem w Bazylicę Grobu Pańskiego. Wydarzenia te upamiętnił Kościół w 629 r. ogłaszając dzień 14 września Świętem Podwyższenia Krzyża Świętego.

Święty Krzyż patronuje Kościołom i brzosteckiemu od zarania dziejów czcili od XIV w. Nic więc dziwnego, że Chrystus na Krzyżu znajduje się w naszym kościele w centralnej części głównego ołtarza. Tradycyjnie obchodzono również odpusty: 14 września w dniu Podwyższenia Krzyża Świętego oraz 3

maja w dzień Znalezienia Krzyża Świętego.

Możemy się więc szczeni wielowiekową tradycją Adoracji Krzyża Świętego w naszej parafii. Dzień odpustu Parafialnego jest ku temu szczególną okazją. Wpatrzeni w Krzyż, w modlitewnej zadumie i refleksji pamiętajmy jak wielkie i radosne jest znaczenie przesłania „Pod tym znakiem zwyciężysz”.

W.T

ZNAK KRZYŻA

Krzyż jako symbol występuje już w kulturach ludów starożytnych, wyrażał on ideę łączenia przeciwieństw tj. góra dół, strona lewa - strona prawa; czy wreszcie wskazywał na cztery strony świata. Często krzyż występuje na tle koła np. u Sumerów, w starożytnych Indiach a także u ludów mieszkających wzdłuż Dunaju. Krzyż jest znakiem przynoszącym zdrowie i chroniącym przed nieszczęściami, widnieje na wielu starożytnych pieczęciach i amuletach.

Zwyczaj karania przez krzyżowanie pochodzi z Persji, a został przejęty przez Kartagińczyków i Rzymian. Przybijanie skazańców do krzyża uchodziło za najbardziej odrażający rodzaj śmierci, rezerwowanej przede wszystkim dla niewolników. W Starym Testamencie krzyżowanie jest nieznaną.

Znaczenie i symbolika krzyża zmienia się z momentem odkupieńczej męki i śmierci Chrystusa. Od czasów wczesnochrześcijańskich dokonywano jakby pieczętowania nowo ochrzczonych w imię Jezusa znakiem krzyża na czole. Znak krzyża według (Ap 7,3) jest pieczęcią, którą nosi na sobie każdy Sługa Boży.

Do artystycznych przedstawień krzyża doszło dopiero wtedy, gdy cesarz Teodozjusz Wielki zniósł definitywnie karę śmierci przez ukrzyżowanie, dzięki czemu nie istniało już niebezpieczeństwo negatywnych skojarzeń. Najstarsze przedstawienie Ukrzyżowanego miało miejsce na drzwiach bazyliki św. Sabiny w Rzymie dopiero w V w. po Chrystusie.

Krzyż umieszczany od XI stulecia w ołtarzach naszych kościołów wyobraża i zastępuje niejako Chrystusa zmartwychwstałego i wyniesionego do chwały.

Wznoszone od początku XIV stulecia kościoły na planie krzyża miały wyobrażać Ukrzyżowanego, który rozpostartymi ramionami obejmuje cały wszechświat, wszystkich czasów.

W.N.

STATUT AKCJI KATOLICKIEJ – omówienie

Akcja Katolicka w Polsce posiada Statut, który został zatwierdzony przez Konferencję Episkopatu Polski. Statut składa się z siedmiu rozdziałów: 1) Postanowienia Ogólne. 2) Cel i działalność Akcji Katolickiej, 3) Członkowie Akcji Katolickiej, ich prawa i obowiązki, 4) Struktura organizacyjna. 5) Zasady sprawowania funkcji i tworzenie sekcji środowiskowych, 6) Majątek Akcji Katolickiej. 7) Zmiana Statutu i rozwiązanie Akcji Katolickiej. Statut zawiera również Wstęp w którym wskazuje się, że Akcja Katolicka jest stowarzyszeniem katolików świeckich, którzy poprzez bezpośrednią współpracę z hierarchią kościelną zmiierzają do ogólnego celu apostołskiego Kościoła. Akcja Katolicka jest właśnie strukturą w ramach, której katolicy świeccy będą realizować swe powołanie, które posiadają na mocy sakramentów Chrztu i Bierzmowania.

W rozumieniu Kodeksu prawa kanonicznego. Akcja Katolicka jako publiczne stowarzyszenie wiernych jest organizacją kościelną. Statut nadaje jej osobowość prawną na poziomie kraju oraz diecezji.

Patronem Akcji Katolickiej jest Św. Wojciech, a świętem Niedziela Chrystusa Króla Wszechświata. W kraju zwierzchnictwo nad działalnością Akcji Katolickiej sprawuje Konferencja Episkopatu Polski, a w diecezji Biskup Diecezjalny. Statut

określa dwukierunkowy cel działania Akcji Katolickiej:

1 - pogłębienie formacji chrześcijańskiej,
2 - organizację bezpośredniej współpracy katolików świeckich z hierarchią kościelną w prowadzeniu misji apostołskiej Kościoła. Dla realizacji powyższego celu Statut przewiduje następujące środki:

- pogłębienie życia religijnego, moralnego, intelektualnego i kulturalnego oraz ukierunkowanie na zadania apostołskie,
- przenikanie wartościami Ewangelicznymi życia społecznego,
- zajmowanie stanowiska w sprawach publicznych Kościoła poprzez reagowanie na zagrożenia wiary i moralności chrześcijańskiej,
- kształcenie działaczy katolickich i wychowanie ich do aktywności w życiu społecznym, gospodarczym, kulturalnym i politycznym.

Akcja Katolicka jako stowarzyszenie może prowadzić działalność np.:

- oświatową, wychowawczą i wydawniczą,
- kulturalną i informacyjną w szczególności przy użyciu środków przekazu,
- dobroczynną, turystyczno-sportową, gospodarczą.

Ponadto Statut zobowiązuje Akcję Katolicką do współpracy z ruchami Kościelnymi oraz innymi stowarzyszeniami katolików świeckich.

Członkowie Akcji Katolickiej dzielą się na: zwyczajnych i wspierających. Wymogi dla członka zwyczajnego to: bycie katolikiem, ukończenie 18 lat życia, odbycie rocznego stażu kandydackiego, brak przynależności do organizacji, które sprzeciwiają się wartościom i nauce Kościoła, złożenie pisemnego oświadczenia o gotowości wstąpienia do Akcji Katolickiej. Członkowie zwyczajni posiadają standardowe prawa i obowiązki przewidziane dla członków stowarzyszeń czyli np.: udział w przedsięwzięciach, bierne i czynne prawo wyborcze do władz, przestrzeganie Statutu, realizowanie celów, itd.

Członkiem wspierającym może być: osoba fizyczna, osoba prawna, zrzeszenie katolickie nieposiadające osobowości prawnej.

Strukturami organizacyjnymi Akcji Katolickiej są:

- Krajowy Instytut Akcji Katolickiej,
- Diecezjalne Instytuty A. K.,
- Parafialne oddziały A. K. Podstawowymi ogniwami Akcji Katolickiej są Parafialne oddziały powoływane przez Zarząd Diecezjalnego Instytutu A. K. Organami Oddziału Parafialnego są:

- Walne Zgromadzenie,
- Zarząd,
- Komisja rewizyjna.

W Walnym Zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć wszyscy członkowie Akcji Katolickiej mieszkający na terenie parafii. Kompetencje Walnego Zgromadzenia obejmują m.in.: wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej, podejmowanie uchwał, ocena działalności władz.

Osobą reprezentującą Parafialny oddział Akcji Katolickiej jest Prezes Zarządu. Istotną osobą w Parafialnym Oddziale jest Asystent Kościelny, którego głównym zadaniem jest zapewnienie łączności Oddziału z Biskupem Diecezjalnym oraz dbałość o właściwą formację członków Akcji Katolickiej.

W omówieniu tym pominięto szczegóły dotyczące struktur organizacyjnych na szczeblu krajowym i diecezjalnym oraz tryb powoływania organów.

Twórcy Statutu podkreślają eksperymentalny charakter tego dokumentu oraz to, iż nie reguluje on w sposób całościowy działalności Akcji Katolickiej. Niemniej nadanie Statutu jest istotnym momentem w dalszym tworzeniu Oddziałów i realizowaniu celów Akcji Katolickiej.

W.T.

LATA WOJNY W BRZOSTKU

Chciałabym opowiedzieć jak przeżyliśmy lata wojny w Brzostku, tym którzy jej nie pamiętają albo ich jeszcze na świecie nie było.

W roku 1939 ogłoszono mobilizację do wojska kilku roczników między innymi mojego męża Władysława Szpaka i szwagra Stanisława Pietruczę. Mój brat Bronisław Ziomek, który już był od kilku lat jako zawodowy też uczestniczył w kampanii wrześniowej w 26 pułku ułanów Nowogródzkiej Brygady Kawalerii w strukturach armii Modlin. Gdy Niemcy opanowali Polskę i po inwazji wojsk sowieckich, żołnierze polscy uciekali gdzie mogli przed niewolą niemiecką i sowiecką. Część udawała się poza granice kraju.

Część żołnierzy poległa. Nastąpiła okupacja niemiecka. Niemcy zabierali mężczyzn do okopywania swoich pozycji. Zabierali ludziom mienie. Mój mąż miał oprawione drzewo na cały dom i Niemcy skonfiskowali je na bunkry koło Skórskiego. W 1942 r. była w Brzostku oblawa na Żydów. Wszyscy Żydzi, starzy i dzieci musieli opuścić swoje domy. Siedzieli koło klombów i czekali na transport do wywiezienia do lasu na rozstrzelanie. Paru Żydów uciekło do lasu lub ukrywało się w ogrodach gdzie rosła fasola. Niemcy przeszukiwali ogrody a złapanych Żydów doprowadzali pod Magistrat (obecny UG) do piwnic, a wieczorem doprowadzali na kirkut i rozstrzelali ich. Rozstrzeliwał ich polski policjant Leśniak. Na egzekucję doprowadzali Żydów dwaj obywatele brzostecy Sz.J. i K.J.. Jak wracali po egzekucji opowiadali jak się ci Żydzi zachowywali. Między rozstrzelanymi była młoda Żydówka, która ze mną chodziła do szkoły. Pytała się czy to będzie bolało jak będą strzelać. Leśniak jej odpowiedział, że tak poczuje jakby ją ukłuł szpilką. Tak opowiadali ci którzy ich doprowadzali. Jednego z nich rozstrzelali Niemcy, a drugi po wojnie uważał się za wielkiego bohatera. Należał do ORMO, ZBOWID-u. Dostawał z ORMO nagrody pieniężne czego byłam świadkiem w Domu Kultury gdy tam pracowałam. Nie był pewny wcześniej czy to dla niego. Pytał się Pani Marii Szyboliczowej czy o tym nazwisku i imieniu nie ma kto dostać jakiejś nagrody. Szyboliczowa powiedziała, że o niczym nie słyszała. Po uroczystości Sz.J. przyniósł do klubu 2 butelki wódki, bo musiał oblać tę nagrodę. Była to nagroda z ORMO-wska - to byli patrioci.

W 1944 roku w czerwcu żandarmeria niemiecka, gestapo przyjechali do Brzostku i aresztowali ludzi, których mieli na liście. Koło naszego domu w którym wówczas mieszkaliśmy był wybudowany barak w którym mieszkali Niemcy, była to organizacja TOT. Jak już gestapo było w Rynku, żołnierz z tego baraku wystrzelił z karabinu. Gestapo myślało, że to partyzanci. Niemcy podzielili się na grupy, część poszła w stronę Nawsia, część w stronę Skurowej a część w Rynku. W Rynku najpierw poszli po mojego brata Bronisława Ziomek. Kolbami uderzali w drzwi. Kazali natychmiast się ubierać. Brat zapytał co może zabrać z sobą powiedzieli „nic ci już nie potrzeba”. Kazali się poprowadzić do Władysława Szpaka (mojego męża). Podeszli do nas zapukali, mąż

wyszedł do korytarza bo myślał, że to Ziomek bo miał w tym dniu jechać do Krakowa po towar do swojego sklepu, miał również dla nas przywieźć towar. Jak mąż zobaczył Niemców odwrócił się, wybiegł przez sklep i przez okno na Rynek i wpadł w ręce Niemców. Mężowi Niemcy przetrącili nos, bratu Ziomekowi odbili nerki. Gdy popatrzyłam przez okno byli odwróceny twarzami do ściany domu Goldmana, obecnie domu P. Pietrzyckiej. Jak mnie zobaczyli Niemcy skierowali lufy w moją stronę i wycofałam się. Słyszałam tylko strzały z karabinów.

Wszystkich aresztowanych zabrali do lokalu P. Wajdowej, obecnie sklep P. Golców. Była to restauracja. Wszyscy złapani leżeli w niej twarzami do podłogi. Niemcy ze stołów skakali na ich plecy, bili kolbami karabinów, a następnie załadowali na ciężarówkę i wywieźli w stronę Jasła do więzienia. Wśród aresztowanych znalazło się przypadkowo dwu gapiów, których w Jasle szybko wypuścili (byli to L.T. i W. Sz.).

W drodze do Jasła pilnujący ich żołnierze gasili papierosy na nogach aresztowanych. Część aresztowanych wywieźli do Warzyc gdzie zostali rozstrzelani, część po kilkutygodniowym więzieniu, ciężkich przesłuchaniach, część powróciła do domu, a część została rozstrzelana na miejscu w Brzostku w swoich domach w dniu aresztowań. W Jasle była restauracja tylko dla Niemców, pracował w niej Ignac Zaworski z Brzostku bo umiał bdb. mówić po niemiecku. Ja i moja bratowa Ziomek kupiliśmy świnie, zabrałyśmy dużo kiełbas, aby przekupić gestapowców, którzy chodzili do tej restauracji, miał to załatwić Zaworski. Przywieźliśmy te wędliny do Jasła i pozostaliśmy w sklepie znajomego naprzeciw żandarmerii. Niemcy przyszli do tego sklepu, zabrali nas z tą wędliną do gestapo. Kiełbasę zabrali a nam powiedzieli, że jeśli jeszcze raz nas zobaczą w Jasle to nas rozstrzelają. Mąż siedział w Jasle najdłużej. Zaworski prosił gestapowca żeby męża wypuścili, powiedział że jest bardzo obwiniony i że jest na liście do rozstrzelania pokazali mu tę listę.

Dzień przed wywiezieniem do lasu rozwieszali takie listy na tablicach ogłoszeń, ale wreszcie ulegli listę zmienili i męża wywieźli do obozu koncentracyjnego i do końca wojny nic o nim nie wiedziałam.

Wrócił 8 sierpnia 1945 r. opuchnięty, z nóg lała się ropa. W 1944 r. wysiedlili nas do Przeczycy. Ja i moja córka 4-ro letnia Krystyna przylepiłyśmy się do mojego brata Bronisława Ziomek i bratowej i ich malej córeczki Danuty, razem pomagaliśmy sobie i tak przeżyliśmy okupację, ale znowu nastały czasy stalinowskie, znowu nastąpiły aresztowania, znęcanie się, donosicielstwo na ludzi którzy byli wrogami komunizmu.

Część mieszkańców umiała się wygodnie urządzać w jednych i drugich czasach - niektórzy uważają się za bohaterów.

Mój mąż umierając przed śmiercią lękał się gestapo, powiatówki (Milicji i UB) i rewizji. Tam gdzie jest nie musi się już niczego lękać.

KALENDARIUM LITURGICZNE

3 IX

Wspomnienie św. Grzegorza Wielkiego (VI w.), papieża i doktora Kościoła, patrona nauczycieli.

Modlitwa dnia: Boże, Ty się opiekujesz swoim ludem i z miłością nim kierujesz, za wstawiennictwem świętego Grzegorza, papieża, udziel ducha mądrości powołanym do rządzenia Kościołem, niech postępy wiernych w świętości przyczyniają się do wiecznego szczęścia ich pasterzy. Amen.

8 IX

Święto Narodzenia Najświętszej Maryi Panny.

Ewangelia: (Mt. 1.1-16.18-23) „Józefie... nie bój się wziąć do siebie Maryi..., albowiem z Ducha Świętego jest to. co się w Niej poczęło.”

Modlitwa dnia: Wszechmogący Boże, macierzyństwo Najświętszej Dziewicy stało się początkiem naszego zbawienia; udziel swoim sługom łaski, aby święto Jej narodzenia utwierdziło nas w pokoju. Amen.

14 IX

Święto Podwyższenia Krzyża Świętego.

Ewangelia: (J. 3,13-17) „A jak Mojżesz wywyższył węża na pustyni, tak potrzeba, by wywyższono Syna Człowieczego...”

Modlitwa dnia: Wszechmogący Boże. Syn Twój posłuszny Twojej woli poniósł śmierć na krzyżu, aby wszyscy ludzie zostali zbawieni; spraw, abyśmy poznawszy na ziemi tajemnice odkupienia, mogli otrzymać jej owoce w niebie. Amen.

15 IX

Wspomnienie Najświętszej Maryi Panny Bolesnej.

Modlitwa dnia: Boże, Ty sprawiłeś, że obok Twojego Syna wywyższonego na krzyżu stała współcierpiąca Matka; daj aby Twój Kościół uczestniczył razem z Maryją w męce Chrystusa i zasłużył na udział w Jego zmartwychwstaniu. Amen.

18 IX

Święto św. Stanisława Kostki (XVI w.), zakonnika (kleroza), patrona młodzieży polskiej i jednego z głównych patronów Polski.

Modlitwa dnia: Boże. Ty wśród wielu cudów Twojej mądrości obdarzyłeś świętego Stanisława Kostkę łaską dojrzałej świętości już w młodzieńczym wieku, spraw abyśmy za jego przykładem wykorzystywali czas przez gorliwą pracę i z zapalem dążyli do wiekuistego pokoju. Amen.

21 IX

Święto św. Mateusza, Apostoła i Ewangelisty, patrona celników.

Ewangelia: (Mt. 9,9-13) „Jezus ujrzał człowieka imieniem

Mateusz..., i rzekł do niego „Pójdź za Mną!””

Modlitwa dnia: Boże, Ty w niewysłanym miłosierdziu wybrałeś celnika Mateusza na Apostoła; spraw za jego wstawiennictwem, abyśmy jak on szli za Chrystusem i wiernie przy Nim trwali. Amen.

25 IX

Wspomnienie bł. Władysława z Gielniowa (XV w.), kapłana zakonu bernardynów.

Modlitwa dnia: Boże, Ty uczyniłeś błogosławionego Władysława, kapłana, miłośnikiem i głosicielem Chrystusowego krzyża; spraw za jego wstawiennictwem, abyśmy jako uczestnicy cierpień Chrystusa, zostali napełnieni radością, gdy się objawi w chwale. Amen.

29 IX

Święto św. Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała.

Modlitwa dnia: Boże. Ty z podziwu godną mądrością wyznaczasz obowiązki aniołom i ludziom; spraw łaskawie, aby na ziemi strzegli naszego życia aniołowie, którzy w niebie zawsze pełnią służbę przed Tobą. Amen.

KRONIKA DUSZPASTERKA

Wspólnota parafialna przyjęła z wielką radością i włączyła do społeczności Dzieci Bożych darząc je nowym życiem z wody i Ducha Świętego:

1. Żaneta Konica - Zawadka
2. Małgorzata Siedlarska - Brzostek
3. Michał Curkowicz - Bukowa
4. Wioletta Wojdyła - Wola Brzostecka
5. Ilona Samborska - Bukowa
6. Kamil Papiernik - Brzostek
7. Tomasz Marcinek - Zawadka
8. Marcin Sołtys - Zawadka
9. Magdalena Kolbusz - Nawsie Brzosteckie
10. Piotr Fryc - Nawsie Brzosteckie

Sakramentalny Związek Małżeński zawarli:

1. Adam Olszówka z Barbarą Piłat
2. Paweł Spicha z Moniką Kisiel
3. Jacek Kolbusz z Marią Kaput
4. Robert Baran z Joanną Trznadel
5. Leszek Przebięda z Magdaleną Rusztowicz
6. Artur Krupa z Bernadettą Wal

Z naszej wspólnoty parafialnej odeszli ze znakiem wiary i nadziei w zmartwychwstanie i życie wieczne:

1. Władysław Szybist - Brzostek
2. Anna Trojan - Nawsie Brzosteckie

Adres Zespołu redakcyjnego: Kancelaria Parafii Podwyższenia Krzyża w Brzostku